

Udbuds- og Indkøbspolitik Fredericia Kommune

Indledning - Politikken

Fredericia Kommunes udbuds- og indkøbspolitik har til formål at fastlægge rammerne for kommunens indkøb af varer og tjenesteydelser, herunder konsulenttydelser og bygge- og anlægsopgaver. Politikken skal sikre, at kommunens indkøb sikrer en klog og ansvarlig anvendelse af kommunes resurser, der understøtter kommunens opgaver overfor borgere, virksomheder, samfundet, miljøet og klimaet.

Fredericia Kommune skal fremstå som en professionel kunde overfor leverandører og samarbejdspartnere. Der skal sikres åbenhed om alle de kommunale udbud og indkøb.

Indkøb er en del af kommunernes kerneforretning, der har stor bevågenhed i et nationalt perspektiv. Fredericia Kommune efterlever gældende lovgivning i sine indkøb og bakker op om den nationale indkøbsstrategi.

Fredericia Kommune vil med udbuds- og indkøbspolitikken sætte fokus på bæredygtige indkøb og prioriterer grønnere produkter i egen organisation, ligesom der stilles krav om dette overfor vores leverandører i forhold til produkter, fragt og serviceydelser. Med ”*bæredygtige indkøb*” tager vi højde for både sociale, miljømæssige og økonomiske forhold. Bæredygtige indkøb handler også om noget så lavpraktisk som eksempelvis, at der alene købes det, der er nødvendigt for at opfylde kommunes behov, print undgås, og hvis det er nødvendigt at udskrive, så skal der spares på toner ved udskrivning. Genbrug af møbler og andet inventar i stede for at købe nyt er også bæredygtighed. Alle ansatte i Fredericia Kommune skal i deres daglige handlinger understøtte en bæredygtighedskultur.

Målsætninger

Indkøb i Fredericia Kommune skal være økonomisk, miljømæssigt og socialt ansvarligt og skal, hvor det er muligt, gøres så attraktivt for det lokale erhvervsliv som muligt.

Indkøb sker efter følgende overordnede målsætninger:

- **Økonomisk ansvarlige indkøb** skal sikre borgere og virksomheder mest mulig værdi for deres skatte kroner.
- **Miljømæssigt ansvarlige indkøb** skal bidrage til den grønne omstilling, og understøtte cirkulær økonomi og hensyn til miljø og klima samt ”Fredericia for

Verdensmålene” og den til enhver tid gældende ”Klimaplan”.

- **Social bæredygtighed** sikres ved udstrakt brug af sociale klausuler, herunder arbejdsklausuler og partnerskabsmodeller.
- **Det lokale erhvervsliv** skal sikres så optimale muligheder som muligt i forhold til at kunne konkurrere om de kommunale opgaver.

De nævnte overordnede målsætninger er listet i vilkårlig rækkefølge og skal ved hvert enkelt indkøb/udbud vurderes konkret i forhold til mulighederne for at være opfyldt. Hensyn til miljø og grøn omstilling, social bæredygtighed og det lokale erhvervsliv må på den korte bane gerne ”*koste noget*”, hvis det på den lidt længere bane sikrer en bedre understøttelse af den grønne omstilling, social ansvarlighed og det lokale erhvervsliv.

Økonomisk ansvarlige indkøb sikres gennem en høj grad af professionalisering af indkøbsfunktionerne i kommunen, og gennem medlemskab og brug af indkøbsfællesskaber, herunder SKI og KomUdbud. Det betyder, at der skal arbejdes for høj grad af compliance på aftaler. Der skal ske en målrettet og effektiv opfølgning og styring af kontrakter. E-handelsgraden skal til stadighed øges, og der skal være fokus på en datadrevet tilgang til opgaveløsningen. Det er en pligtmæssig selvfølge, at den enkelte bestiller og leder kontrollerer alle indkøb i.f.t om leverancen er i overensstemmelse med det bestilte, inden en faktura betales. Der kan spares mange penge på systematisk og effektiv controlling.

Miljømæssigt ansvarlige indkøb sikres ved at stille bæredygtighedskrav til sortimentet på de enkelte indkøbsaftaler. Der skal være øget fokus på mærkningsordninger, forsyningskæder, logistik og transportforhold hos leverandørerne, ligesom TCO (total cost of ownership) skal bruges på relevante aftaler. Fredericia Kommune skal i løbet af 2022 melde sig ind i POGI-samarbejdet (Partnerskab for Offentlige Grønne indkøb) og efterleve deres oplistede indkøbsmål for at fremme bæredygtige indkøb og grøn omstilling. Flere kommuner, herunder de største og de mest ambitiøse kommuner, indenfor bæredygtighed og grøn omstilling, er i dag medlemmer af POGI-samarbejdet.

Der benyttes et ”*følg eller forklar-princip*”, så relevante bæredygtighedskrav vurderes, og der gives en begrundelse, hvis relevante bæredygtighedskrav ikke bruges.

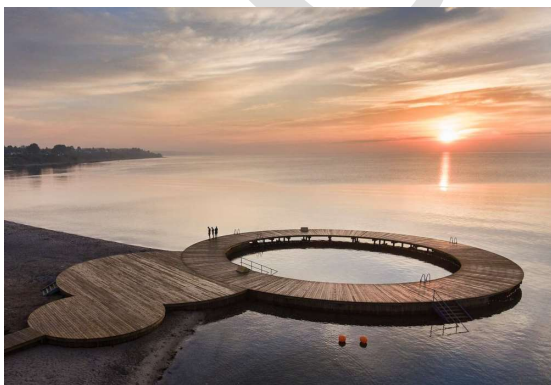
Social bæredygtighed er et samfundsansvar, som Fredericia Kommune løfter ved brug af arbejdsklausuler, lærlinge-, praktik- og uddannelseskra, og krav om dialog- og implementeringsmøder med leverandørerne, hvor parternes samlede viden om mulighederne bringes i spil og søges optimeret. Beskæftigelses- og aktiveringsmuligheder (det rummelige arbejdsmarked) skal være et fast punkt i forbindelse med dialog- og implementeringsmøderne.

Social bæredygtighed skal sættes på dagsorden på løbende dialogmøder mellem kommunen, erhvervslivet og de faglige organisationer.

Der benyttes et ”følg eller forklar-princip”, så der enten bruges relevante sociale klausuler, eller det er forklaret, hvorfor der ikke er brugt relevante sociale klausuler.

Det lokale erhvervsliv skal inddrages i en løbende dialog om muligheder og udfordringer i forhold til deres deltagelse i kommunens udbud. Der er et gensidigt ansvar for kommunen, den lokale erhvervsforening og de lokale erhvervsdrivende til at sikre dialogen om mulighederne for, at flere lokale virksomheder kan komme i spil som leverandør til kommunen. Kommunen og erhvervsforeningen er initiativtagere til dialogen.

Der benyttes et ”følg eller forklar-princip”, så en kontraktts muligheder for opdeling vurderes konkret og bruges, eller det forklares, hvorfor en konkret kontrakt ikke opdeles. For bygge- og anlægskontrakter gælder princippet i forhold til anvendelse af andre entreprisreformer end fagentrepriser.

Indkøb i Fredericia Kommune – Det organisatoriske

Udbuds- og indkøbspolitikken skal understøtte Fredericia Kommunes vision og ”Fredericia for Verdensmålene”, så effektive og optimale indkøb skaber bæredygtig vækst og økonomisk råderum for politiske prioriteringer.

Varer og tjenesteydelser

Team Udbud- og Indkøb står for alle udbud og indkøb af væsentlige varer- og tjenesteydelseskontrakter, hvilket vil sige langt hovedparten af udbud over EU’s tærskelværdi for varer og tjenesteydelser på ca. 1,6 mio. kr. Herunder står teamet for langt hovedparten af alle indkøb på SKI-aftaler og alle indkøb på KomUdbuds aftaler. Yderligere laver eller assisterer Team Udbud- og Indkøb med mange aftaler under EU’s tærskelværdi, når kontraktsummen er over 500.000 kr., ligesom der gennemføres eller assisteres i forbindelse med indkøb af væsentlige eller komplekse IT softwareaftaler.

Udbuds- og indkøbspolitikken er gældende for alle kommunens afdelinger og institutioner, der har en selvstændig opgave i at implementere den. Mange indkøb sker decentralt på den enkelte arbejdsplads. Den enkelte afdeling eller institution er derfor selv ansvarlig for at overholde udbuds- og indkøbspolitikken. Indkøbsaftalerne må ikke benyttes til private indkøb.

For at sikre en professionel indkøbsorganisation er kommunens drift og kontraktstyring af kontrakter i forhold til varer- og tjenesteydelseskontrakter i nogen grad centraliseret i Team Udbud og Indkøb, ligesom kommunens E-handelssystem administreres i teamet. På den måde understøttes de enkelte afdelinger i brugen af indkøbsaftalerne med rapporter om aftaleoverholdelse, kontraktstyring og e-handel.

Hvert udbud iværksættes ud fra en faglig vurdering, der er udført i samarbejde på tværs af kommunens afdelinger, fagpersoner og institutioner.

Der arbejdes hen imod, at alle indkøb af varer og tjenesteydelser, over 500.000 kr., hvor alle indkøb skal foregå på markedsmæssige vilkår, skal være omfattet af fælles obligatoriske indkøbsaftaler.

Bygge- og anlægsopgaver

Ejendomsafdelingen og de enkelte fagafdelinger gennemfører selv udbud og tilbudsindhentning indenfor bygge- og anlægsområdet, hvor både Team Jura og Team Udbud og Indkøb yder rådgivning og assisterer fagafdelingerne. Fredericia Kommune stiller som udgangspunkt ikke krav om sikkerhedsstillelse fra entreprenører, der løser opgaver for kommunen med en kontraktsum på under 1 mio. kr.

Omfanget af og rammerne for Fredericia Kommunes anlægsopgaver besluttet årligt i henhold til de politisk vedtagne investeringsoversigter om løbende vedligehold- og reparationsprojekter.

Udbudsplaner

Udbud af varer og tjenesteydelser samt bygge- og anlægsarbejder gennemføres efter en løbende opdateret og offentlig tilgængelig udbudsplan, der sikrer, at Fredericia Kommune generelt opnår den bedst mulige konkurrence forud for indgåelsen af kontrakter. Udbud og tilbudsindhentning af bygge- og anlægsopgaver synliggøres for leverandørmarkedet, så lokale virksomheder bedre kan orientere sig om kommende opgaver, og dermed har bedre muligheder for at byde ind på opgaverne. En oversigt over det kommende års forventede udbud og tilbudsindhentninger offentliggøres på kommunes hjemmeside. Kommunen benytter et dynamiske indkøbssystem til at udvælge bydende tilbudsgivere.

Brug af konsulenter

Kommunen har også en målsætning om, at der bruges konsulentbistand, viden og ekspertise fra egne medarbejdere, og færrest mulig ekstern konsulentbistand. Retningslinjer for brug af konsulenter i Fredericia Kommune indgår som **Bilag 2** til Udbuds- og Indkøbspolitikken.

Indkøb af IT software

Gennem de senere år er kompleksiteten ved kontraktforhandling af nye softwareløsninger steget. Ved indkøb skal der, ud over fagområdets behov, tages højde for jura, GDPR, arkivering, ny teknologisk infrastruktur, forhandlingsteknik, økonomi, digital strategi for vores systemlandskab, et flerleverandørmarked m.v.

I forhold til IT softwareindkøb skal vi handle og drifte klogt, både for at spare udgifter på systemer, men også for at mindske de stigende udgifter, vi har, på IT software-indkøb de kommende år. Derfor er der behov for, at der fokuseres på en bedre indkøbsstrategi og en bedre kontraktstyring i forhold til IT software-indkøb.

Arbejdsklausuler i kontrakterne

Fredericia Kommunens arbejdsklausul indarbejdes i alle kontrakter, der indeholder et element af tjenesteydelser samt i bygge- og anlægskontrakter. Arbejdsklausulen indgår som bilag til Udbuds- og Indkøbspolitikken.

Fredericia Kommune stiller krav om ordnede danske løn- og arbejdsvilkår. Arbejdsklausulen pålægger den valgte leverandør og underleverandører at sikre, at løn, arbejdstid, overarbejdsbetaling, ferie og sygdom m.m. ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art i henhold til en kollektiv overenskomst indgået af de, inden for det pågældende faglige område, mest repræsentative arbejdsmarkedsparter i Danmark, og som gælder på hele det danske område.

Manglende overholdelse af arbejdsklausulen kan medføre, at leverandøren/entreprenøren bliver pålagt at betale dagbøder. Kommunen benytter dagbod som en alternativ sanktion i de situationer, hvor kommunen ikke ønsker at hæve kontrakten.

Fredericia Kommune ønsker – som myndighed og som bygherre – også at

sikrer, at kommunens bygge- og anlægsopgaver foregår under ordnede indkvarteringsforhold for arbejdstagerne. Fredericia Kommune sikre derfor, at der i alle relevante entrepriserforhold stilles krav til alle entreprenører (total-, hoved-, fag- og underentreprenører) om indkvarteringsforhold for deres ansatte.

Der skal løbende være fokus på, at kommunens arbejdsklausul kan strammes, hvis der viser sig behov for det, og der lovgivningsmæssigt er mulighed for det.

*For nærmere retningslinjer om arbejdsklausul se **Bilag 1** – Fredericia Kommunes arbejdsklausul.*

Miljø, klima og bæredygtighed

Fredericia Kommune har, som virksomhed, et ambitiøst mål om at være CO2-neutral i 2030 i form af reelle reduktioner frem for kompenserende tiltag. Udbuds- og indkøbspolitikken er en naturlig forlængelse af denne strategi og understøtter Fredericia Kommunes Klimaplan 2020.

Som offentlig myndighed har vi en særlig forpligtigelse og et ansvar for at gå forrest i forhold til at stille krav om innovative og grønne løsninger til gavn for både virksomhedernes konkurrenceevne, miljøet og borgerne. Ved at stille krav til vores leverandører om eksempelvis særlige miljømærkninger, produktionsforhold og kemiindhold kan vi opnå tryghed for brugerne samtidig med, at vi lægger et pres på leverandører og producenter for at få mere miljørigtige og bæredygtige produkter.

Indkøbsfællesskaber

Indkøbssamarbejder har vist, at kommunerne opnår endnu større mulighed for optimering af indkøbene, samt brugbar erfaringsudveksling mellem medarbejdere. Indkøb af en større volumen kan give resultater i form af bedre priser, men også større effektivitet i indkøbene gennem deling af kompetencer og ressourcer.

Det nære erhvervsliv og tæt dialog

Fredericia Kommune arbejder for, at lokale virksomheder får mulighed for at deltage i kommunens udbud og tilbudsafprøvninger inden for rammerne af gældende lovgivning. Kommunen vil gennem informationsmøder og løbende dialog med lokale virksomheder fastholde en interesse for de offentlige kontrakter. Foruden den løbende dialog går kommunen i teknisk dialog med markedet forud for et udbud, når det vurderes nødvendigt og gavnligt.

Åbenhed og tillid skal være en naturlig del af samarbejdet med erhvervslivet. EU-udbud og indkøb under tærskelværdierne søges i størst muligt omfang afviklet så det vil være muligt for små og mellemstore lokale leverandører at byde på opgaven eller leverancen.

E-handel

Fredericia Kommune prioriterer de leverandører, der kan tilbyde e-handelsløsninger, eller som vil samarbejde med kommunen om at etablere en elektronisk løsning, der kan integreres med kommunens til enhver tid gældende e-handelsløsning. På vareindkøbskontrakter er det et krav, at leverandøren kan tilbyde e-handel.

Godkendt af Fredericia Byråd den 6. december 2021

Ved e-handelsløsninger foregår indkøbsprocessen og den efterfølgende fakturabehandling fuldt elektronisk. Fra ordreafgivelse til fakturamodtagelse, bogføring og betaling til leverandør. Udover, at e-handel sikrer compliance, er det også med til at frigøre de indkøbsansvarlige fra tidskrævende administrative opgaver, da en e-handlet vare, der er bestilt, varemottaget og faktureret elektronisk, koster under 25% i administrative resurser i forhold til en fysisk handlet vare. Dette frigør tid til kerneopgaverne.